

Výzkum v pedagogické praxi

Seminář 01

Gabriela Šimková

simkova@ped.muni.cz

Podzim 2023

Harmnogram výuky

Skupina 9

1. seminář	21. 9.
2. seminář	5. 10.
3. seminář	19. 10.
4. seminář	2. 11.
5. seminář	16. 11.
6. seminář	30. 11.
7. seminář	---

Skupina 10

1. seminář	12. 10.
2. seminář	26. 10.
3. seminář	9. 11.
4. seminář	23. 11.
5. seminář	7. 12.
6. seminář	14. 12. (?)
7. seminář	---

Skupina 11

1. seminář	21. 9.
2. seminář	5. 10.
3. seminář	19. 10.
4. seminář	2. 11.
5. seminář	16. 11.
6. seminář	30. 11.
7. seminář	---

Podmínky absolvování kurzu

- Zámka z předmětu bude z úkolů + testu.
Závěrečný úkol (poster, portfoliový úkol) budete prezentovat na posledním setkání. Úkol může být přepracován max. dvakrát a první přepracovaná verze musí být odevzdána max. do **10. 01. 2024**.
- Úspěšné absolvování **závěrečného testu** – online test, **podmínka ukončení předmětu** (60 %, tzn. 9 bodů z 15), max. 3 pokusy.

- Max. jedna neomluvená absence, jinak je vždy třeba dodat omluvenku do ISu (např. potvrzení od lékaře) nebo si seminář nahradit v jiné sem. skupině, kde se vyučuje dané téma.
- Odevzdání 1. úkolu (kvalitativní analýza dat) + 2. **portfoliového** úkolu ve stanoveném termínu (kvantitativní analýza – poster). Ostatní průběžné úkoly stačí přinést na seminář.

Úkoly

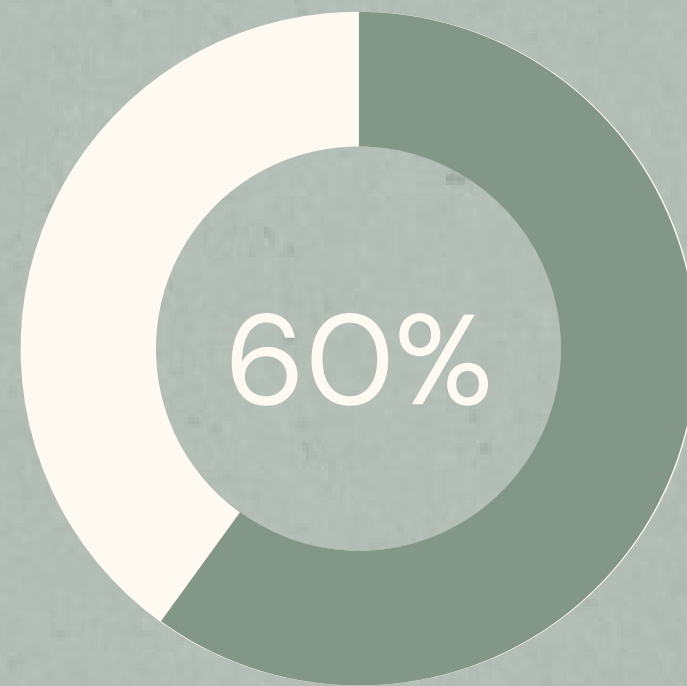
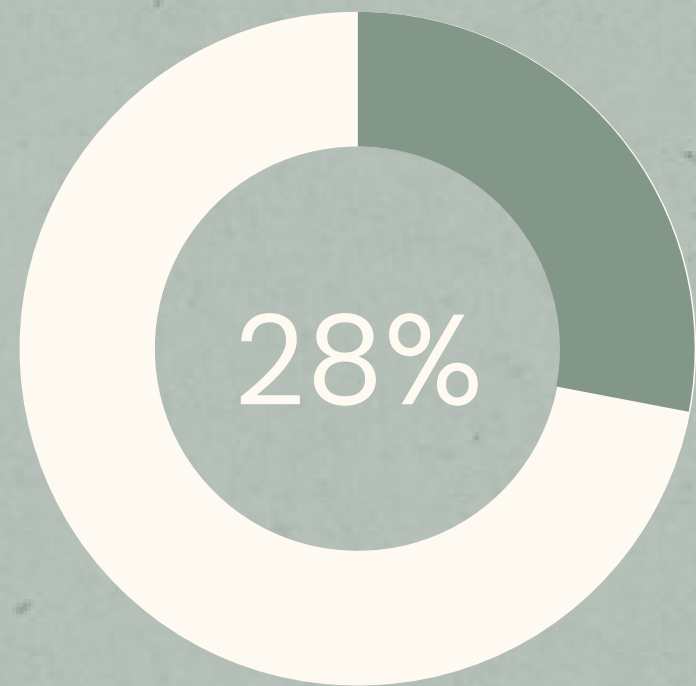
- 2.** poster s výsledky kvantitativní analýzy (termín odevzdání nejpozději 4 dny před 6. seminářem). **Poster budete prezentovat ve skupinách na posledním semináři.**
+ přípravy na semináře bez předchozího odevzdání

- 1.** kvalitativní analýza reflektivních deníků/vlastního rozhovoru na vybrané téma (termín odevzdání nejpozději 4 dny před 4. seminářem)

Co je to výzkum?

V čem mi bude výzkum pro pedagogickou činnost užitečný a proč ho vlastně potřebuji?

KDE JSTE SE SETKALI S VÝZKUMEM?

JAKÉ MÁTE VLASTNÍ ZKUŠENOSTI S VÝZKUMEM?

**V čem vám
může být
tento
předmět
užitečný?**

Slido.com #8420727

- Možnost postupného vypracování projektu bakalářské práce
- Osvojíte si základy odborného psaní
- Zjistíte, kde a jak vyhledávat odborné zdroje
- Naučíte se číst kriticky výsledky výzkumů
- Naučíte se využívat nástroje umělé inteligence
- Pochopíte rozdíl mezi kvalitativním a kvantitativním výzkumem
- Osvojíte si základy analýzy v kvalitativním i kvantitativním výzkumu

V čem vám může být výzkum užitečný ve škole (a jiných profesích)?

Evidence-based practice: vybízí pracovníky různých organizací věnovat pozornost vědeckým důkazům při jejich rozhodování, tj. dělat podložená rozhodnutí (nejen při řízení školy)

JAK VÁM VÝSLEDKY VÝZKUMŮ A VÝZKUMNÉ METODY MOHOU POMOCI V TĚCHTO SITUACÍCH?:

- Když chcete zjistit, jestli by vyučující češtiny na vaší škole chtěli zavést genetickou metodu čtení a jaká očekávání od ní mají.
- Když chcete zjistit spokojenost rodičů s výukou a domácí přípravou na předmět, který vyučujete.
- Když chcete podpořit zavedení čtenářského klubu ve škole tím, že rodičům ukážete zhoršující se výsledky českých žáků ve čtenářské gramotnosti v mezinárodním výzkumu PISA.

Kvantita vs. kvalita

Kvalitativní
výzkum

Kvantitativní
výzkum

Vztah výzkumníka k
participantům výzkumu

Vztah teorie a výzkumu

Data

Informace o případě

Zobecnění

Reliabilita

Validita

Pro dedukci můžeme využít následující mnemotechnickou pomůcku:
"Dedukce je jako DETEKTIV."

Představ si detektiva, který má v ruce knihu s pravidly a zákony. Když se něco stane, detektiv použije tato pravidla a zákony k vyvození závěru o konkrétním případě. Podobně dedukce začíná s obecnými pravidly nebo teoriemi a pokouší se vyvozovat závěry o konkrétních situacích.

Takže když si vzpomeneš na detektiva a jeho knihu s pravidly, můžeš si snadno zapamatovat, že dedukce je proces, kdy začínáme s obecnými pravidly a pokoušíme se vyvozovat závěry o konkrétních situacích.

"Indukce je jako INGREDIENTENCE."

Představ si, že vaříš polévku a postupně do ní přidáváš různé ingredience: mrkev, celer, brambory a tak dále. Po ochutnání všech těchto ingrediencí dojdeš k závěru, jaká bude chutnat celá polévka.

Indukce ve výzkumu je podobná. Začínáš s konkrétními dílčími informacemi (jako jsou jednotlivé ingredience) a postupně z nich vyvozuješ obecný závěr (jako je chuť celé polévky).

Takže když si vzpomeneš na vaření polévky a přidávání ingrediencí, můžeš si snadno zapamatovat, že indukce je proces, kdy začínáme s konkrétními dílčími informacemi a pokoušíme se vyvozovat obecný závěr.

Reliabilita

Představ si, že máš kouzelnou tužku, kterou používáš na kreslení. Pokaždé, když s ní nakreslíš hvězdu, chceš, aby vypadala stejně. Pokud bys s touto tužkou jednou nakreslil velkou hvězdu a podruhé malou, nebo by jedna hvězda měla 5 cípů a druhá 6, řekl bys, že ta tužka nekreslí spolehlivě, že?

Reliabilita výzkumu je podobná. Když někdo dělá výzkum nebo test, chce, aby výsledky byly stejné, když to zkouší znovu a znovu, stejně jako tvá kouzelná tužka by měla kreslit stále stejnou hvězdu. Pokud by výsledky byly pokaždé jiné, řekli bychom, že výzkum není "reliabilní", což znamená, že není spolehlivý.

Validita

Představ si, že máš kouzelný kompas, který ti ukazuje cestu k pokladu. Pokud by kompas ukazoval správným směrem k pokladu, řekli bychom, že je "validní", což znamená, že ukazuje správně. Ale co kdyby tvůj kompas ukazoval stále stejným směrem, ale ne k pokladu, nýbrž k nějakému starému stromu? Pak by kompas mohl být "reliabilní" (protože ukazuje stále stejným směrem), ale nebyl by "validní" (protože neukazuje správným směrem k pokladu).

Validita výzkumu znamená, že měříme to, co opravdu chceme měřit. Pokud děláme výzkum nebo test a chceme zjistit něco konkrétního, musíme se ujistit, že naše otázky nebo metody opravdu měří to, co chceme. Pokud ne, řekli bychom, že náš výzkum není "validní".

Plán výzkumu/Projekt bakalářské práce

1 Téma

2 Výzkumný cíl,
výzkumná otázka

3 Rešerše tématu

4. VOLBA VÝZKUMNÉHO DESIGNU
5. FORMULACE A OPERACIONALIZACE HYPOTÉZ (KVANTI)
6. TECHNIKY SBĚRU DAT
7. STRATEGIE VÝBĚRU PŘÍPADŮ
8. SBĚR DAT V TERÉNU
9. ANALÝZA DAT
10. VÝZKUMNÁ ZPRÁVA/POSTER/BAKALÁŘSKÁ PRÁCE/ODBORNÝ ČLÁNEK

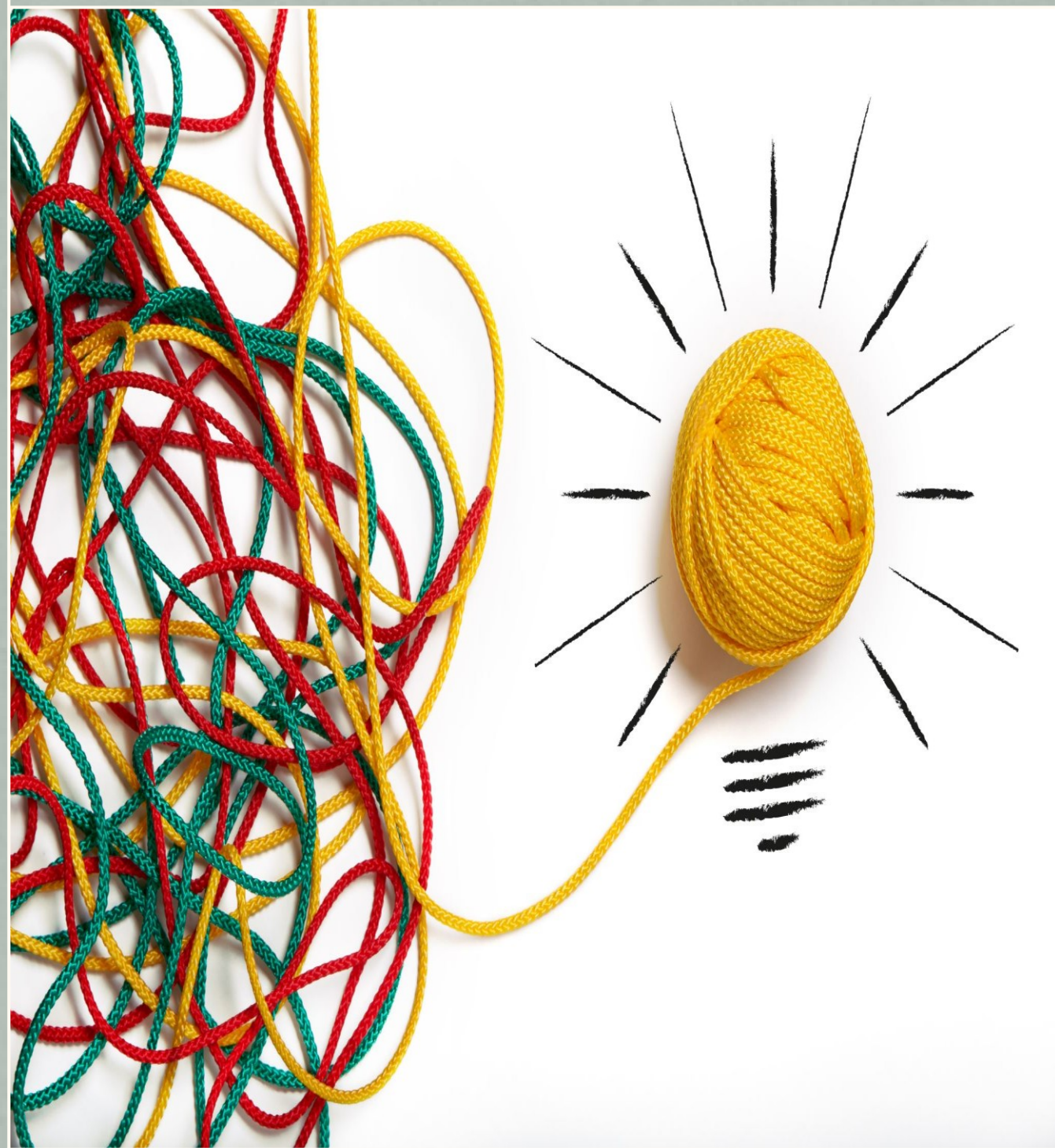
Vlastní téma

Další možná témata: technologie ve vzdělávání, žákovská rozmanitost, začínající učitel, třídní klima

PODSTATNÉ JE, ABY VÁS ZVOLENÉ TÉMA PROVÁZELO JEDNOTLIVÝMI AKTIVITAMI V SEMINÁŘÍCH (ZEJM. PŘI TVORBĚ DOTAZNÍKU A POSTERU)

Kde hledat inspiraci

<https://www.mapavzdelavani.cz/>

Odborné časopisy:

[Studia Paedagogica](#)

[Orbis scholae](#)

[Pedagogická Orientace](#)

[Pedagogika](#)

<https://www.csicr.cz/cz/cz/DOKUMENTY/Tematicke-zpravy>

www.theses.cz

<https://www.czso.cz/csu/czso/1-vzdelavani>

Příklad výzkumného tématu

Téma: Efektivita e-learningových kurzů

Výzkumný cíl: Zjistit, zda je studium v online kurzech efektivní z hlediska výsledků studentů.

Výzkumná otázka: Jaké jsou dopady studia v e-learningu v heterogenních skupinách na výsledky studentů?

**Formulujte
výzkumnou
otázku k
vybranému
tématu**

- 1. Samostatně**
- 2. Ve dvojici**
- 3. S chatem GPT**
- 4. Pomocí
SciSpace,
Elicit**

Výsledek si schovejte. Budeme s nimi pracovat na dalších seminářích.

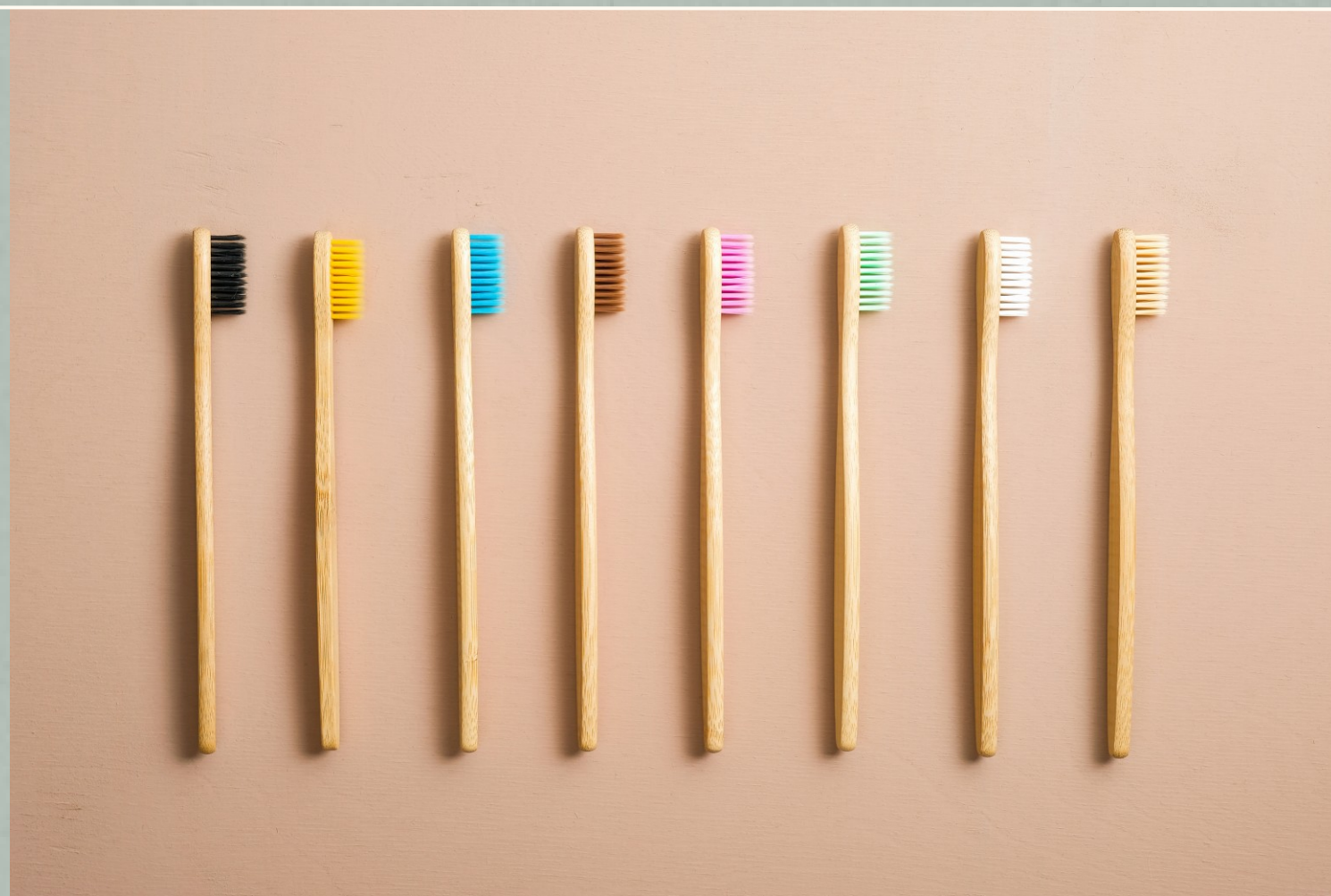
Rešerše tématu

Identifikace klíčových slov
v daném tématu

Nalezení vhodného zdroje pro
zahájení rešeršní činnosti (WoS,
Scopus, E-zdroje, GoogleScholar...)

Dohledání konkrétní výzkumné
studie obsahově nejbližší výzkumné
otázce dle klíčových slov

Další zdroje odborných informací
– monografie, disertační práce
(Aleph, Theses...)

Kde hledat relevantní zdroje

1) Relevantní databáze a informační zdroje: Web of Science, SCOPUS, Proquest, ERIC... (zejm. časopisy):

E-zdroje MUNI

<https://ezdroje.muni.cz/>

2) Knihovny (knihy):

Katalog MU aleph:

<https://aleph.muni.cz/F?RN=738379108>

Katalog Národní knihovny ČR:

http://aleph.nkp.cz/F/?func=file&file_name=find-b&local_base=skc

3) Google Scholar

4) Nástroje AI (Elicit, Consensus..)

<https://aireaktor.ujep.cz/>

Ne ke všemu, co najdete, ale budete mít přístup!

Na výzkum zaměřené nástroje AI – SciSpace, Consensus, Elicit....

AI představují pouze nástroje, které vám pomáhají číst vědecké články, vytvářet poznámky, ale propojit je do smysluplného textu musíte vy sami!

Všemu nelze 100% věřit, výsledky nejsou finální pravdou. Je potřeba používat výstupy kriticky. Je taky potřeba se naučit dobře zeptat (prompty).

Nároky na kvalitu vědeckých výstupů a závěrečných prací se mohou zvyšovat, jelikož těžkou práci AI do určité míry udělá za vás

Stanovisko MU k používání AI:

<https://www.muni.cz/o-univerzite/uredni-deska/stanovisko-k-vyuzivani-ai>

Problém s angličtinou – dnes už (žádný) problém (?)

Překladače

DeepL

Google translator

Co se zdroji, které jsme našli

Z nalezených výstupů hledáme ty
nejvíce relevantní k výzkumné otázce
a tvoříme si **anotace**

Anotace obsahuje:

Citaci daného zdroje dle citační normy APA

Téma studie

Výzkumnou otázku

Metody sběru dat

Výběr vzorku, velikost vzorku a jeho popis

Použité postupy analýzy dat

Informace k validitě a reliabilitě výzkumu

Hlavní výsledky

Doporučení pro praxi

Příklad

Téma: Efektivita e-learningových kurzů

Výzkumný cíl: Zjistit, zda je studium v online kurzech efektivní z hlediska výsledků studentů.

Výzkumná otázka: Jaké jsou dopady studia v e-learningu v heterogenních skupinách na výsledky studentů?

Klíčová slova:

Kde byste hledali?

Citace dle APA

<https://is.muni.cz/do/sukb/kuk/materialy/cze/citace/pages/APA.html>

<https://www.ped.muni.cz/pedagogika/studujici/zaverecne-prace>

<https://scholar.google.com/>

<http://www.phil.muni.cz/wupv/home/studium/citacni-norma-apa>

Úkol na příští seminář

Seznam vybranych 3 zdrojů – uveďte, kde jste dané zdroje vyhledali a proč jste je do rešerše zahrnuli

Zdroje musí respektovat APA7 normu

Výzkumná otázka

Rešeršní tabulka zpracovaná pro jeden z vybranych zdrojů

Tabulka pro rešerši

Citace dle APA		
Cíl výzkumu		
Výzkumný vzorek (velikost, typ výběru)		
Metody sběru dat, metody analýzy dat		
Výsledky výzkumu		
Moje poznámky		

Těším se na příští setkání

Docházka

